

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

18 DES. 1987

ÅRSMELDING

1986

FISKERIRETTLEDEREN

i VEGA

30'

12°00'

2

1

U
PU

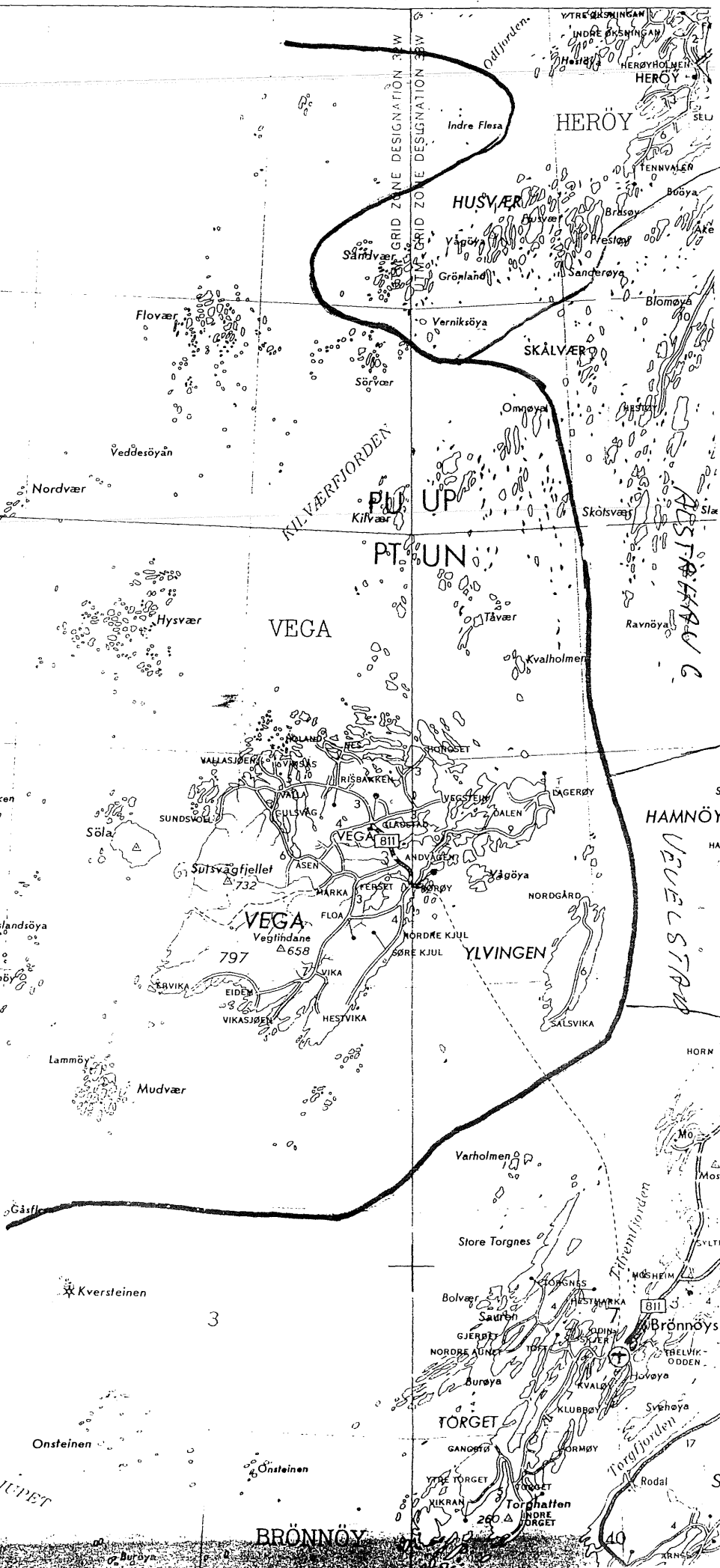
0

9

8

7

6

Engelboskjer

BRANDJUPET
Storbraken

BRÖNNÖY

HAMNÖY
VEVELSTRAD

HORN

Mosa

SVLTRE

MOSHEIM

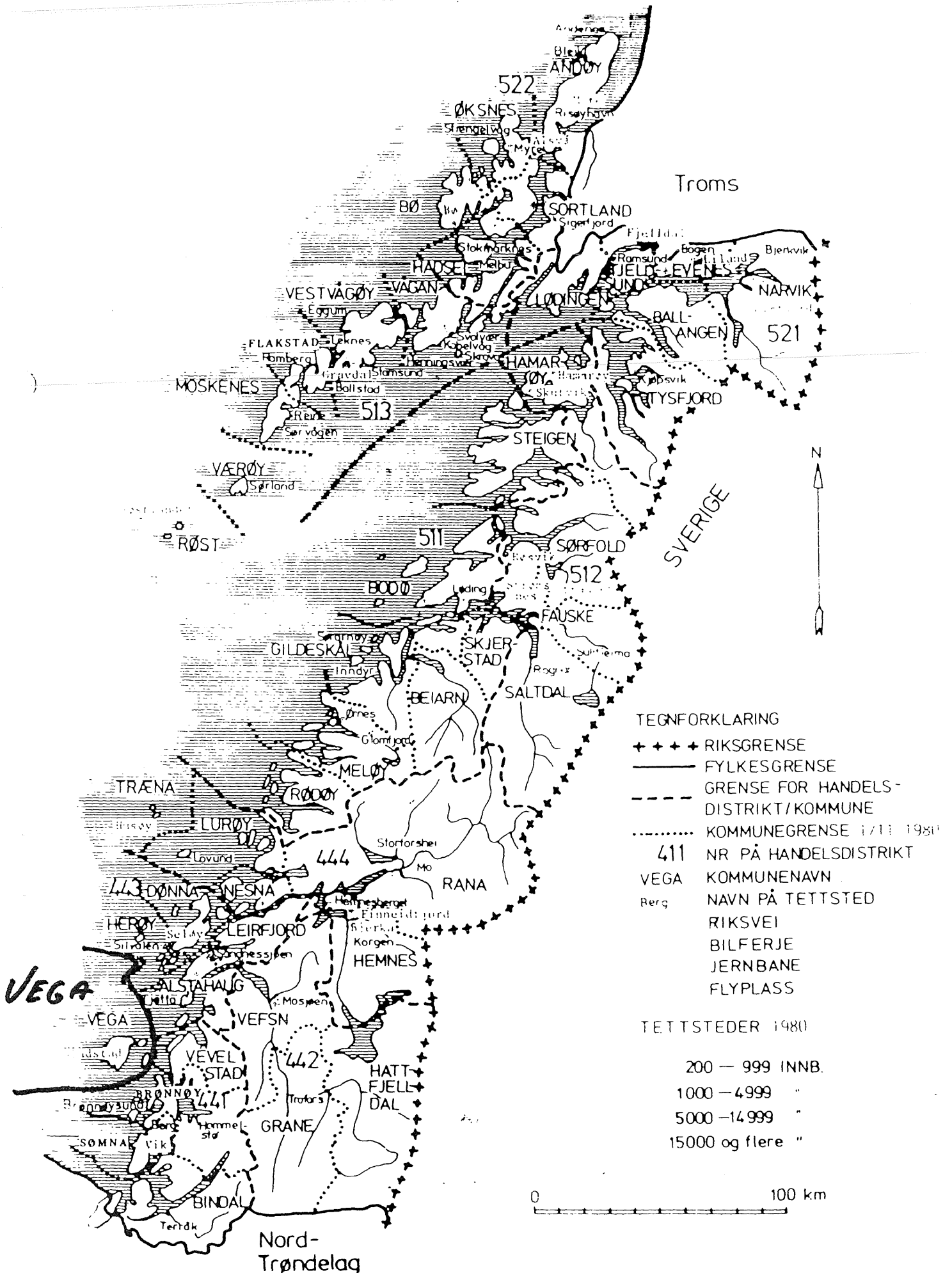
Brønnøysund

Svehøya

Rodal

BRONNØY

Nordland

INNHOLDSFORTEGNELSE.

	SIDE
KORT BESKRIVELSE AV KOMMUNEN	2
KAP. 1 RETTLEDNINGSTJENESTEN VIRKSOMHET OG FUNKSJON.	3
1.1 KONTORET	3
1.2 PERSONALET	3
1.3 KORRESPONDANSE	3
1.4 MØTEVIRKSOMHET - VIKTIGSTE PROSJEKTER	3
1.5 DELTAKELSE I UTVALG, NEMNDER, RÅD OG KOMITER	3
1.6 TJENESTEREISER UTENFOR KOMMUNEN	4
1.7 FISKERINEMNDA	4
1.8 MØTEVIRKSOMHET I FISKERINEMNDA	4
1.9 VIKTIGE FISKERINEMNDSAKER	4
1.10 ADMINISTRATIVE ERFARINGER MED TJENESTEN	4
KAP. 2 SYSSELSETTNINGEN I FISKERINÆRINGEN	5
2.1 FISKERIMANNTALLET	5
2.2 SYSSELSETTNINGEN I FOREDLINGSLEDET	5
2.3 SYSSELSETTNINGEN I OPPDRETTSNÆRINGEN	5
2.4 VIRKSOMHET SOM ER AVLEDET AV FISKERINÆRINGEN	6
2.4.1 LINEEGNESENTRALER	6
2.4.2 ANNEN AVLEDET VIRKSOMHET	6
KAP. 3 FISKEFLÅTEN	6
3.1 MERKEREGISTERDATA	6
3.2 KONSESJONER I KOMMUNEN	7
KAP. 4 FOREDLINGSLEDET	7
4.1 FISKEBEDRIFTENE	7
4.2 RÅSTOFF, PRODUKSJON OG KVANTUMSUTVIKLING	7
KAP. 5 FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR	9
5.1 OPPDRETTSKONSESJONER	9
5.2 SETTEFISKKONSESJONER	9
5.3 SKJELLTILLÅTELSE	9
KAP. 6 LÅNE- OG FINANSIERINGSKILDER	9
6.1 OMSØKTE OG INNVILGETE LÅN I STATENS FISKARBANK	9
6.2 ANDRE FINANSIERINGSKILDER	10
KAP. 7 TILTAKSPLANER/-IDEER	10
KAP. 8 OPPSUMMERING/STATUS	11

KORT OM ØYKOMMUNEN VEGA

Størrelse: ca. 2500 kv.km: 6500 gressbevokste øyer. 165 kv.km landareal

Folketall: pr.01.01.87 1605

Kommunesenter: Gladstad

Viktigste næringsveier: Jordbruk, fiske, off.adm., handel/service.

FISKERIDATA.

150 fiskere, herav 54 på blad B

ca. 70 helårsdrevne fartøyer, herav 6 over 10 meter

2 fiskeforedlingsanlegg

1 mottaksstasjon

2 matfiskanlegg laks/ørret

1 settefiskanlegg (ikke oppstartet)

19 tillatelser for skjell dyrking

KAPITEL 1. RETTLEDNINGSTJENESTENS VIRKSOMHET OG FUNKSJON.

1.1. Kontoret.

Fiskerikontoret holder til i Kommunens administrasjonsbygning - Rådhuset - på Gladstad, som er Kommunesentret. Fiskerikontoret har her et bra kontor med forværelse i 2. etasje. Som naboer bortover gangen har en Kommunekasse, Ligningskontor og Formannskapskontor.

Lokalet er godt egnet. Det er plass for å holde møter, og plass til det store framskrittet - databord på hjul - med tilhørende vidunder oppå.

Fra årsskiftet 1985/86 ble den kommunale stillingen som fiskerisekretær overtatt av staten og ble kalt fiskerirettleder. Alt tilhørende kontoret ble etterhvert også overtatt.

1.2. Personalet.

Personalet består av:

Fiskerirettleder Jan Naustvik

Kontorfullmektig Reidun Tranås i halv stilling lønnet av Vega kommune. Hun har vært ved kontoret siden januar 1985.

Kommunestyret opprettet 1/2 stilling som kontorfullmektig ved fiskerikontoret i 1983. Men denne stillingen ble ikke overtatt av staten sammen med fiskerisekretær og det øvrige inventar.

1.3. Korrespondanse.

	1985	1986
Inngående brevjournal	707	851
Utgående brevjournal	570	595

1.4. Møtevirksomhet/viktigste prosjekter.

Foruten forvaltningssaker - som legger beslag på en stor del av tiden - har fiskerirettleder vært borti, og for enkelte saker, jobbet mye med:

Havert-/kveis-/tareproblematikken

Småtrålkonsesjoner - rekrutteringstillatelser.

Ny landsplan for nasjonalparker NOU 1986: 13

Fartøyprosjekt.

Havbruksplan for Vega

Settefiskanlegg.

Fiskerikommuneprosjektet.

1.5. Deltakelse i utvalg, nemnder, råd og komiteer

Fungerer som sekretær i Vega Kyst og Havfiskeselskap A/S.

Sekretær for interimstyret for Vega Klekkeri og Settefiskanlegg, høsten 1986 stiftet som Vega Smolt A/S og sekretærfunksjon opphørt.

Styremedlem i Helgeland Fiskeriselskap A/S

Deltar i møtene i Teknisk hovedutvalg. I de sakene som har relevans til fiskerirettlederens område.

1.6. Tjenestereiser utenfor rettledersonen.

- 06.01 - 07.01. Møte Fiskerisjef/Statens Fiskarbank.
 30.01 - 31.01. Ålesund. Fartøyprosjekt.
 20.03. Brønnøysund div.
 13.08 - 15.08. Fiskerimessa 1986. Trondheim
 21.08 - 23.08. Årsmøte i Nordland Fylkes Fiskarlag. Bødø.
 15.09. Møte med Statens Fiskarbank. Brønnøysund.
 24.10. Møte med Garantikassen. Brønnøysund.
 26.10. Seminar "Nye oppdrettsarter" Brønnøysund.
 02.11 - 07.11. Kurs i Geiranger.
 28.11. Samarb.møte. Rettlederne på Helgeland,
 Sandnessjøen.

1.7. Fiskerinemnda.

Medlemmer	Varamedlemmer
Nils Svendsen	1. Norvald Nilsen
Øystein Pettersen	2. Arne Solø
Sverre Nilsen	3. Per Naustvik
Julian Jakobsen	1. Torleif Johansen
	2. Bjørn Hansen
	3. Gerd Alexandersen
Gunnar Fredriksen	1. Asbjørn Henriksen
	2. Elsa Pedersen
	3. Ernst Andersen

Formann Nils Svendsen. Nestformann Øystein Pettersen

1.8. Møtevirksomheten i fiskerinemnda.

	1985	1986
Antall møter	5	6
Antall saker	44	36
Samlet møtetid i timer	18.5	17,5

1.9. Viktige fiskerinemndsaker.

- Søknader om lån i Statens Fiskarbank
- Søknader om arbeidsmiljøinvesteringer
- Etablering av skalldyranlegg
- Minstelottsaker
- Utlån fiskerifondet
- Uttalelse byggesaker
- Søknad om støtte til skjellanlegg
- Fiskeforsøk og veiledning
- Dumpingsplass for kondemnerte fartøy
- Uttalelse om egen næringsetat
- Søknader om småtrålkonsesjoner

1.10. Erfaringer med tjenesten i meldingsåret.

Søknader om lokalisering av skjellanlegg har etter hvert blitt et av de store arbeidsområdene.
 Forsatt tar forvaltningssaker for stor del av tiden på kontoret.
 Dette må en se i forhold til den store sjørkflåten vi har i kommunen (hovedsaklig enmannssjarker).

KAPITEL 2. SYSSELSETTINGEN I FISKERINÆRINGEN.

2.1. Fiskerimanntallet.

Nedenstående tabell er satt opp i samsvar med den offisielle fiskerimanntallsliste.

Fiskere fordelt etter aldersgrupper.

År	Blad innd.	15- 19	20- 29	30- 39	40- 49	50- 59	60- 69	over 70	Total antall	Gj.snitt alder
19	A	1	1	1	2	3	12	34	54	67,8
86	B	6	21	20	20	17	12		96	40,0
19	A		1	1	2	4	15	30	53	67,8
85	B	11	21	19	21	15	14		101	39,7

Utviklingen 1982 - 1986 etter antall og gj.snittsalder.

Blad B/År	1982	1983	1984	1985	1986
Antall fiskere	90	99	99	101	96
Gj.snittsalder	41,0	39,2	40,1	39,7	40,0

For å se på tendensen når det gjelder rekrutteringen, har en satt opp en tabell som viser opptak gjennom året på Blad B liste 2. (Tilleggslisten)

År	Blad innd.	15- 19	20- 29	30- 39	40- 49	50- 59	60- 69	over 70	Total antall	Gj.snitt alder
1983	B	3	6	1			1		11	26,2
1984	B	3	7	1	3				14	27,1
1985	B	2	3	4					9	26,2
1986	B	2	1	1		1			5	29,6

Den positive tendens en kunne registrere fra 1982 og fram til 1985 er slutt, og det merkes enda mere i manntallet for 1987. Gj.snittsalder går også opp.

For å få et bilde av rekrutteringen kan en se på opptaket på tilleggslisten. I 1984 ble det opptatt totalt 14 mot i 1986 bare 5. på Blad B.

Nedgangen har tydelig sammenheng med flåtestrukturen vi har i kommunen.

2.2 Sysselsettingen i foredlingsindustrien.

Antall sysselsatte i foredlingsleddet var i 1986: 8 på heltid og 7 på deltid. Omgjort på heltid kan en regne med 11 arbeidsplasser.

En har ikke fått oppgitt fordelingen på kvinner/menn, men en vil anta at de som går på heltid er menn og deltid er kvinner.

2.3. Sysselsettingen i oppdrettsnæringen.

Antall sysselsatte i oppdrettsnæringen er oppgitt til å være 3 på heltid.

2.4. Virksomhet som er avledet av fiskerinæringen.

2.4.1. Lineegnesentraler:

	1985	1986
Antall lineegnesentraler	2	2
Antall tilknyttede fartøyer	22	12
Fangstkvantum	146 t	84 t
Antall hundre angler egnet	8880	4626
Egnet av fiskerne selv	7658	3907

Egnertilskuddet går i sin helhet til fiskerne. Det er kontrollnemnd på hver egnentral.

2.4.2. Annen avledet virksomhet.

Innen kommunen har vi en slipp- og mæk.verksted. Slippen tar opp fartøyer inntil 10 m. Det er ca. 3.5 sysselsatt. Foruten arbeid for fiskerene og bedriftene, har de også bilverksted og reparasjon av traktorer og jordbruksredskaper.

KAPITEL 3. FISKEFLÅTEN.

3.1. Merkerregisterdata 1986.

Lengde i m.	Antall fartøyer			
	Status pr 1.1	Avgang	Tilgang	Status pr 31.12.
0,0 - 4,9	13	2	3	14
5,0 - 9,9	117	5	9	121
10,0 - 14,9	8	3		5
15,0 - 19,9	1			1
20,0 - 29,9				
30,0 - 39,9	1	1		
Over 40,0 m.				
Totalt	140	11	12	141

Lengde i m.	Byggeår							Uopp-gitt.
	Før 1929	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-86	
0,0 - 4,9				1		9	4	
5,0 - 9,9			2	20	34	42	23	
10,0 - 14,9			2			2		1
15,0 - 19,9					1			
20,0 - 29,9								
30,0 - 39,9								
Over 40,0 m.								
Totalt 146 fartøy.			4	21	35	53	27	1

Kommentar til tabellen:

I tabellen er det brukt egne tall da det må være feil i statistikken fra Fiskeridirektoratet.

I kommentaren til fiskerimantallet slo en fast at nedgangen der hadde tydelig sammenheng med flåtestrukturen. Som en ser har vi bare 6 fartøyer over 10 m, og når vi beveger oss på 15 m og over har vi bare 1 fartøyer igjen. Som en også ser mistet vi i 1986 det

fartøyet vi hadde som var over 30 m. Resultatet av dette er at vi har få muligheter for ungdom som vil prøve seg i fiske. De få plassene som vi har på fartøy over 10 m er stort sett bemannet med faste folk. Fartøyene under 10 er stort sett enmannsjarker.

Dette er alvorlig. Skal vi ha muligheter å opprettholde fiskerier næringen i Vega kommune må vi få til en bedre rekruttering til yrket. I denne forbindelse setter vi store forhåpninger til den småtrålkonsesjon som er innvilget (nov,87).

3.3. Konsesjonsbildet for kommunen.

Det vi har er 11 drivgarnskonsesjoner etter laks. Som kjent er det vedtatt at disse går inn etter sesongen 1988.

KAPITEL 4. FOREDLINGSLEDDET.

4.1. Fiskebedriftene.

Vi har to fiskebedrifter i kommunen som er lokalisert til Kirkøy, og en mottaksstasjon i Ylvingen. Det er typiske små konvensjonelle anlegg som i hovedsak driver med fersk filet.

Tabell 4.2.1. Ilandført kvantum bunnfisk og skalldyr i kommunen. (tonn rund vekt, og verdi i 1000 kroner)

År	Fiskeslag							Anvendelse			
	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ Brosme		Uer	Annet	Total	Fersk	Frvs.	Salt.
86	590	90	35	92	67	36	910	860		45	5
85	581	90	26	239	65	18	1019	882	3	128	6
84	760	77	33	188	112	19	1190	941	28	172	49
83	564	77	22	47	75	14	799	667		99	33*

* Tallene for 1983 kan være uriktige. Har fått oppgitt tall fra bedriftene som viser et innkjøp på 840 tonn sløyd vekt.

År	Fiskeredskaper							Skalldyr	
	Garn/ Line	Juksa	Not	Trål	Sn.vad	Annet	Verdi	Kvantum	Verdi
86	626	282				2	4476		
85	694	313				12	4441		
84	816	354				20	4498		
83	513	276				10	3088		

Kilde: Fiskeridirektoratet

Kommentar til tabellen:

Tallene for 1986 er foreløpige og må brukes deretter, men totalen stemmer bra med det kjøperne oppgir. Tallene for 1983 er sannsynligvis feil i.

Det er nedgang fra 1984 til 1986 på hele 280 tonn. Spesielt er det på brosme/lange nedgangen er størst.

Men en kan ikke unngå å se at den økologiske katastrofen en har gjort seg gjeldende. Det er klart at når taraskogen er borte - igjen er en ørken - er det innlysende at det ikke er liv i

havet. Når det i tillegg er oversvømmet med kråkeboller og havert som umuliggjør at økobalansen opprettes. Det blir faktisk bare verre. Særlig tallene for 1987 vil fortelle mere. Nedgangen i brosme/lange har med dårlige markedsforhold og priser å gjøre. En annen ting som en også må ta med er at store autolinefartøy de siste vintrene/vårene har fart over det botnet som sjarkflåten tradisjonelt har innen sin rekkevidde.

Tabell 4.2.2. Ilandført kvantum pelagisk fisk i kommunen. (tonn rund vekt, og verdi i 1000 kroner)

Fiskeslag	Kvantum				Verdi			
	1983	1984	1985	1986	1983	1984	1985	1986
Lodde								
Makrell								
Brisling								
Kolmule								
Feitsild	56	183	121	113	186	370	237	194
Vintersild								
Annet								
Totalt	56	183	121	113	186	370	237	194

Kilde: Fiskeridirektoratet

Kommentar til tabellen:

For 1985 og 86 har jeg brukt tall fra kjøperne, da det synes å være åpenbare feil i tallene fra Fiskeridirektoratet.

Tabell 4.2.3. Fangstlevering utenfor fylket. (tonn rund vekt, og verdi i 1000 kroner)

Ar	Torskeartet fisk (bunnfisk)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt	
					Kvantum	Verdi
1986						
1985	192	746	293	3	1234	3787
1984	78	980	280	2	1340	3349
1983	988	175			1163	2514

Tabell 4.2.3. Fangstlevering innen Nordland fylke. (tonn rund vekt, og verdi i 1000 kroner)

Ar	Torskeartet fisk (bunnfisk)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt	
					Kvantum	Verdi
1986						
1985	1371	135		90	1596	6749
1984	1751	210	2	122	2085	7570
1983	1608	97		84	1789	6637

Kilde: Fiskeridirektoratet

Kommentar til tabell 4.2.2 og 4.2.3.:

En kan konstatere at Vega-flåten driver aktivt i Lofoten og på andre områder.

KAPITEL 5. FISKEOPPDRETT.**5.1. Oppdrettskonsesjoner.**

Vega kommune har 2 matfiskanlegg laks/ørret. Konsesjonvolum pr i dag. 16.000 k.m.

Ved runden i 1985 falt Vega helt ut. Noe som er uforståelig og meget beklagelig når en ser på mulighetene Vega har.

Vi har også en konsesjon for torskeoppdrett på 1000 k.m., men såvidt vites er den ikke i drift.

5.2. Settefiskkonsesjoner.

Det er en konsesjon i kommunen pr i dag på 300.000 settefisk.

Den er søkt utvidet til 600.000 stk., samtidig er plassering søkt endret. Det arbeides intenst med saken.

5.3 Skjelltillatelser.

Det er 20 skjelltillatelser i Vega kommune. 14 av disse er i drift pr i dag. Det stilles store forventninger til enkelte av anleggene.

Yngelavsetningen av blåskjell var i 1985 og 86 svært varierende. Men felles for årene var at avsetningen kom sent på høsten.

KAPITEL 6. LÅNE- OG FINANSIERINGSKILDER.

Tabell 6.1. Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank i 1986. (Beløp i 1000 kroner)

Søknadstype	Omsøkt	Innvilget	Innv.grad
Tilvirkningsanlegg			
Nytt fartøy			
Brukt fartøy			
Ommbygging/rep./utstyr	325	275	84.6 %
Rentestøtte til ombygg.	780	700	
Likviditetslån	1047	420	40.1 %
Arbeidsmiljøtiltak	34	0	
Ny motor	73	70	95.9 %
Fiskeredskaper			

Kommentar til tabellen:

Det er vel egentlig ikke snakk om noen differanse mellom omsøkt og innvilget rentestøtte da den skyldes ting som ikke kommer inn under ordningen.

Likviditetslånene som ble innvilget er av ulike årsaker ikke benyttet.

Felles for søknadene om arbeidsmiljøtiltak er at de kom inn etter at midlene var oppbrukt.

Ellers er det vel lite å si på forholdet til Statens Fiskarbank Det er vel lenge siden at det ikke har vært inne søknader om nybygg eller brukt fartøy. Det kan forklares med at de aktive sjarkfiskerne er ferdig med sin "fornyelsesprosess", og at det er svært vanskelig for yngre fiskere å få gjennomslag for finansiering i Statens Fiskarbank for den fartøytype som er "in" på Vega. (Sjark under 10 m). Vi har hatt en del tilfeller de senere år der yngre fiskere har vært nødt til å ta privatfinansiering.

Det er beklagelig at interessen ikke er større for satsing på fartøy over 10 m..

6.2. Andre finansieringskilder.

Fiskerifondet.

På det kommunale fiskerifond hadde en til disposisjon kr 50.000,-, som senere ble forhøyet til kr 60.000,-. Kr 10.000,- ble tillatt disponert av grunnfondet.

Tilsammen var det 10 søknader.

3 fikk avslag begrunnet i manglende midler

1 fikk overført tidligere lån på et nytt prosjekt

6 fikk kr 10.000,- hver i lån

Noen kommentar til dette er vel unødvendig. Det må bare slås fast at skal en oppnå noe med fiskerifondet må det til helt andre beløp.

KAPITEL 7. TILTAKSPLANER/TILTAKSIDEER.

Havneutbygging:

I sak 138/84 vedtok kommunestyret i Vega følgende:

1. Prioritering av fiskerihavnekrav Vega kommune.
 1. Utdyping av innløpet til Nes-Holand
 2. Mudring Ylvingen havn
 3. Molo Igerøy havn.
 4. Utdyping av innløpet til Tennsundet, Bremstein. Sprenging.
 5. Vallsjø havn. Mudring.
2. Når det gjelder 4 og 5 vil en be om at disse blir tatt hvis det blir satt igang havnearbeider innen kommunen eller i nærheten, da det er snakk om forholdsvis små prosjekter.

Vedtaket er identisk med forslaget fra fiskerinemnda.

Etter det en har kjennskap er det ikke senere foretatt noen prioritering.

Det er heller ikke registret at noen av kommunens krav er kommet på noen prioriteringliste.

Når det gjelder Igerøy havn er det dannet en havneforening lokalt for å få fortgang i utbygging. Det satses på en småbåthavn, og det vil løse de verste problemene i Igerøy. Det er nedlagt et betydelig arbeid, men grunnspørsmålet er fortsatt ikke løst.

Økologisk ubalanse i havet.

Som kjent har vi rett utenfor stuedøra en miljøkatastrofe av dimensjoner. Tross i gjentatte krav om at noe måtte gjøres er det liten respons å hente. Nedskytinga av havert har de siste år ligget på ca. 20 dyr. Det er ingenting. Tareskogen forsvinner sakte men sikkert, og kråkebollene blomstrer. Det er snakk om flere hundre kvadratkilometer som er total ørken. Unntatt kråkebollene er det ikke liv. Det er der oppvekstområdene har vært for det som fiskeriene i kommunen skal eksistere av.

NOU 1986: 13 NY LANDSPLAN FOR NASJONALPARKER slo ned som en bombe i kommunen høsten 1986. Konklusjonen en kan dra ut av den er at av kommunens 2500 kv.km skulle 2000 kv.km vernes i flere former. Utgangspunktet var villmark. Det det her er snakk om er et kulturlandskap som vegaværingan har utviklet gjennom 9000 år. Vi hadde Statens Naturvernråd på befaring i sommer og en har tro for at de no ser med andre øyne på området. At vi forsatt kan bruke området til beste for kommunen. Dette kommer en tilbake til neste årsrapport.

Under befaringen av Statens Naturvernråd fikk en inntrykk av at vi fikk en viss forståelse for miljøproblemene vi har. Vi håper sterkt på dette, og at ting kan skje.

Havbruksplan.

I 1986 kom arbeidet med havbruksplan i gang. Den ventes ferdig på nyåret 1988. Fiskerikontoret er sterkt med i dette arbeidet og er prioritert på topp. Helgeland Fiskeriselskap A/S er no prosjektansvarlig. Det vil bli en tiltaksplan, og jeg finner ingen grunn til å gå på en ytterligere oppramsing av planer og ideer i årsmeldingen. (Skriver slutten av nov. 1987). Når neste årsmelding skrives vil en gå grundig til verks.

KAPITEL 8. OPPSUMMERING/STATUS.

Helt i slutten av 1986 ble Vega kommune tatt ut som frikommune. Utover 1987 har en diskutert dette grundig, og det har vel etter hvert blitt stilt, tildels, store forventninger til forsøket. Kommunen er også blant de 11 i Nordland som er med i fiskeri-kommuneprosjektet, uten at det har slått positivt ut hittil på fiskerisektoren.

Fiskerirettleder har et utmerket samarbeid med fiskerinæringens folk i kommunen. Likedan med kommunen.

Målsetting: Årsmelding for 1987 skal foreligge i mars 1988. Uansett om en mangler statistisk materiale.

Gladstad, november 1986.

Jan Naustvik
fiskerirettleder